

Statsbiblioteket

**Updates og trends i lånesamarbejdet –
nationalt og internationalt**

**Helle Brink
Statsbiblioteket**

**FORFRA: Temadag om Open Access
Middelfart Bibliotek
23.5.2012**

Statsbiblioteket

Lånesamarbejdet/fjernlån er væk om få år!

- Statistikkerne er stadig stigende på fjernlån af trykt materiale
- E-materialerne er stærkt stigende – brugen ligeså – fjernlånsaftaler nødvendige
- Budgetterne til indkøb under stærkt pres
- Adgangsmodeller afprøves -
 - print versioner kan sendes
 - pay-per-view modeller undersøges
 - digitalisering – digitalisering on demand
 - open access

Statsbiblioteket

- DDB – Danskernes digitale bibliotek/Danmarks Digitale Bibliotek
- E-kopi 3
- Bibliotek.dk/Netpunkt
- Norden
- UnityUK/BL
- WorldCat
- Netværk / kurser i lånesamarbejde

Stats

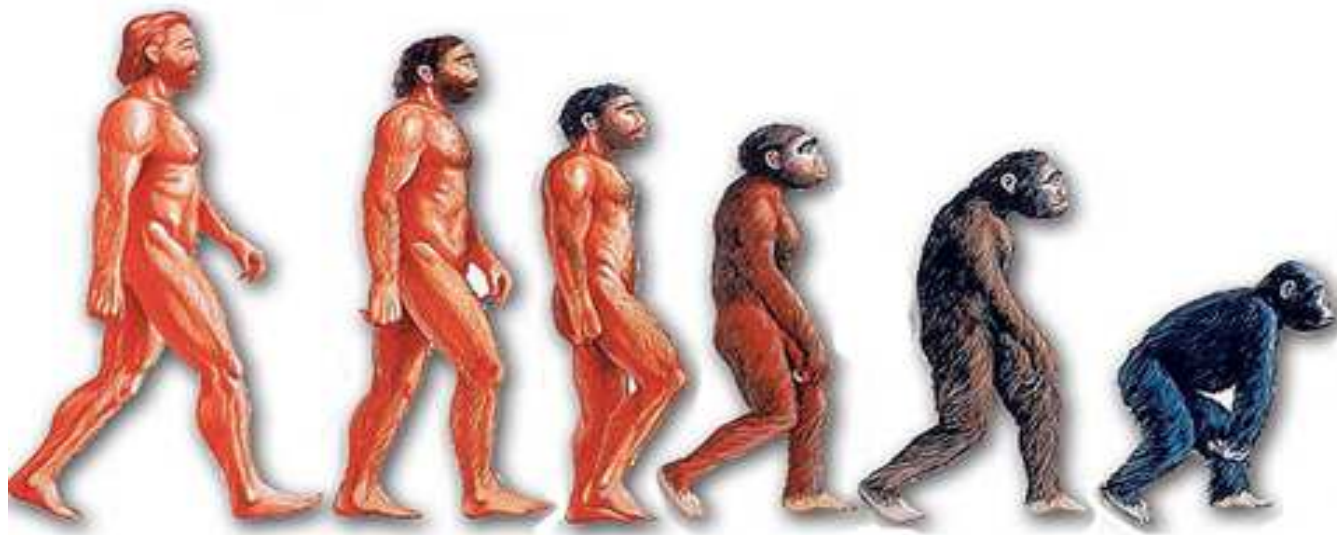
Danskernes digitale bibliotek

"fælles løsning til digital formidling i folkebibliotekerne"

- Målgruppen folkebiblioteksbrugere og borgere
- Rapport marts 2012 – aftale mellem KL og Kulturstyrelsen
- 3 modeller:
 - 1) lokal autonomi – frivilligt samarbejde – ulige adgang
 - 2) samarbejde om fælles infrastruktur og indkøb**
 - 3) nationalt digitalt bibliotek – ens adgang overalt
- Sekretariat i Kulturstyrelsen under opbygning

Statsbiblioteket

Alle danske biblioteksbrugere kan fra bibliotek.dk søge og bestille videnskabelige **e-artikler**. Artiklerne afhentes på brugerens lokale bibliotek. SB downloader artiklen, printer artiklen og sender artiklen via den nationale kørselsordning.

E-kopi (1-4)

= elektronisk dokumentlevering fra Statsbiblioteket via bibliotek.dk

2007: **e-kopi 1 P2E og P2P** (Copydan-aftale om ca 35.000 trykte tss,) pris pr kopi 5,50 kr)

2008: e-kopi 1 via bibliotek.dk

2011: 360 kopier dgl, i alt 188483 i e-arkivet – genbrugsprocent 38%

2012: **e-kopi 2 P2E** (udvidet med farvekopi og 50 tss (pris 8 kr))

Statsbiblioteket

2012: E-kopi 3: E2P 1 årigt DEFF projekt april 2012 + PR
Statsbibliotekets elektroniske artikler i bibliotek.dk
(første måned 1100 artikler leveret)

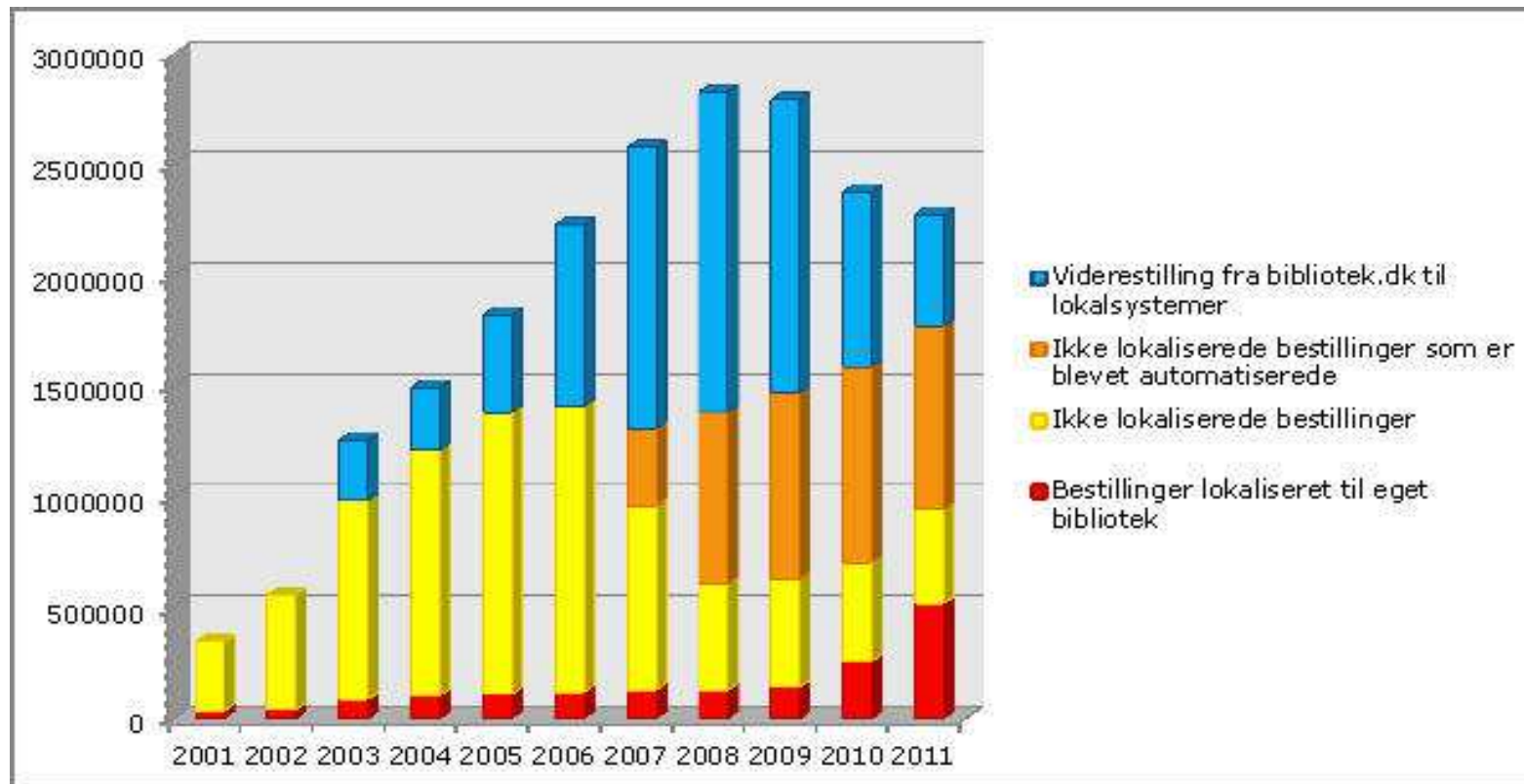
201?: E-kopi 4: E2E (?)

Vision – inddrage andre forskningsbibliotekers beholdning, nye adgangsformer og målgrupper

- NAL = National aggregeret Linkresolver
- PPV = pay per view
- FRIB = Forum for rettighedshåndtering i biblioteker

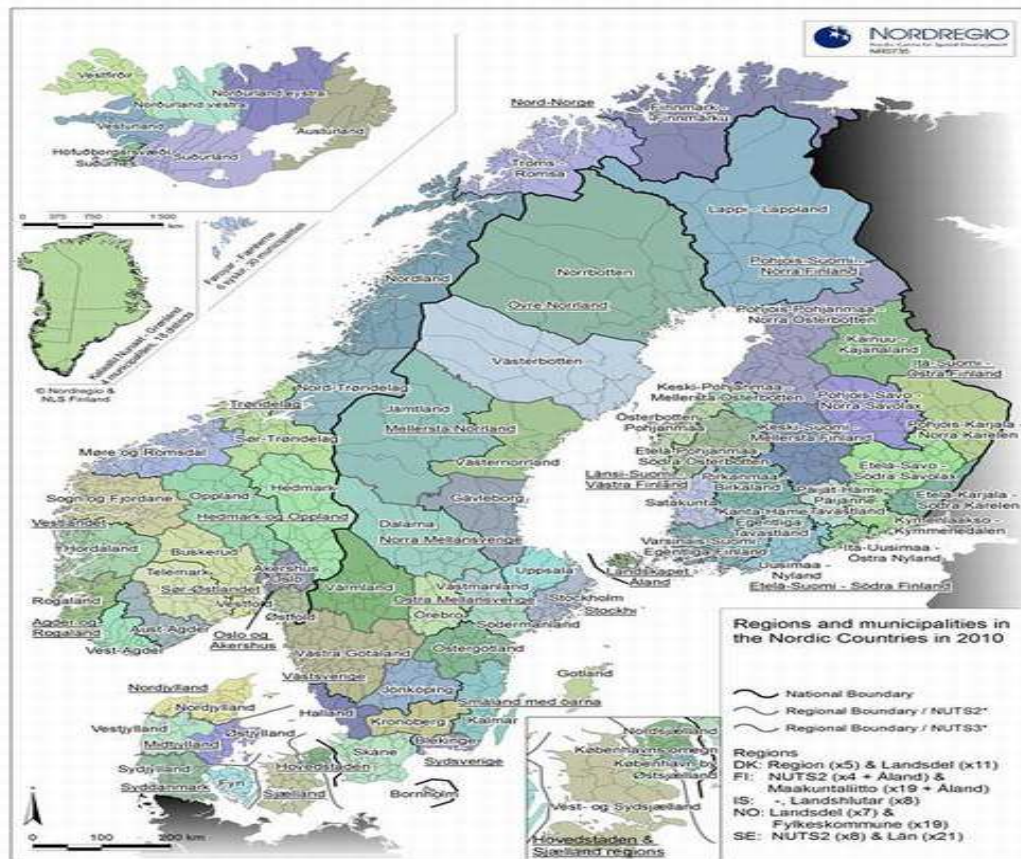

Bibliotek.dk - statistik for interurbanlån (fjernlån) i Danmark

Statsbiblioteket

Statsbiblioteket

Norden

Norge:

Bibsys aftale med OCLC om bibliotekssystem og administration.
Bibsys eksporteres til WorldCat, men ikke folkebibliotekernes beh.
Under udvikling

Sverige:

Har efter 5 år afbrudt forhandlingerne med OCLC om optagelse i
WorldCat.
Det Kgl Bibliotek i Stockholm har overtaget folkebibliotekssektoren

Finland:

Fleste universitetsbiblioteker er pålagt at tage afgift for fjernlån og
fra nordiske biblioteker.

Island:

efter krisen afgifter på fjernlån til/fra alle sektorer

Statsbiblioteket

Statsbiblioteket

England:

- British Library
ny søgeflade
copyright erklæring
meget dyr
- UnityUK
80 % af engelske regioner
OCLC administrerer UnityUK base
SB international bruger

Frankrig:

SUDOC

Tyskland:

Kataloger på vej i WorldCat

Statsbiblioteket

USA/øvrige verden

- **OCLC/WorldCat** - **Netværk og Koo i Danmark**
Statistik – lånesamarbejde

Article Exchange
Google Books
Digitaliseringsprojekter
Open Source – open access

Sidste USA trend : **fjernlåne materialer i stedet for at hjemkalde!**

Statsbiblioteket

Og hvordan følger vi med i det?

- International fjernlånskonference (ILDS)
- OCLC /EMEA regional meetings
- Nordisk fjernlånskonference
- Danske fjernlånskonferencer og temadage
- Netværk for lånesamarbejde – fra 2012 for alle bibliotekstyper
- Kursus i dansk lånesamarbejde (efterår 2012)

**Og ja, klassisk fjernlån fader ud,
men LÅNESAMARBEJDET er vigtigere end nogensinde!**

Statsbiblioteket

Dare to share

Buy less – share more

From collections to connections

FRA: What you see is what you get

TIL : what you need is what you get

Spørgsmål?

Helle Brink

hb@statsbiblioteket.dk